

vi ældre, der have været med til at se det hele lige fra Begyndelsen af, da Højre begyndte at spolere denne Sag, at vi til fulde skønne derpaa, naar Konseilspræsidenten siger til Højre, at den skulle tale saa sagte om Forsvarssagen, for er der nogen, som har bragt denne Sag i Mis-kredit og ødelagt den, saa er det Højre og kun Højre! Det lyder derfor underligt, at det ærede Medlem kommer her og opfordrer os til, at vi skulle lade Dogmerne fare: Nej, er der noget Parti i Verden, som har haft et Dogme, saa er det Højre, og Dogmet er Københavns Befæstning. Vi behøve jo ikke at gaa længere end til at læse deres Blade fra den ene Ende til den anden: Saa snart de komme ind paa militære Spørgsmaal — det have vi set hele Sommeren, og det have vi nu set i mange, mange Tider — saa saare der er en Rigsdagsmand, ude i Landet, som tager Stilling imod Københavns Befæstning, og lige saa saare et af Regeringens Medlemmer ikke vil tage klar og bestemt Stilling til denne Sag, men kommer med Antydninger, som kunde berettige til den Antagelse, at han vil gaa imod Fæstningen, saa skriger hele Højrepresen i Kor op om, at han ikke vil gøre noget for Forsvarssagen. Altsaa, der er ikke nogen anden Ting, som gælder noget for Højre i Forsvarssagen uden Københavns Befæstning, og dette Dogme have de holdt paa saa skarpt og bestemt, at jeg maa sige, at jeg har ikke kendt noget politisk Dogme, som har været mere udpræget end det.

Men lad os nu se, hvordan det egentlig er, at Venstre har stillet sig fra Begyndelsen af denne Sag! Man taler saa meget om Venstres gamle Standpunkt, og hvad det er, vi Venstremænd have villet. Ja, jeg kan tale med om denne Sag, for jeg var jo med lige fra Begyndelsen af, da vi begyndte at tage Stilling til denne Sag. Efter at der var afholdt Valg den 25. April 1876, bleve vi indkaldte den 15. Maj samme Aar til en overordentlig Rigsdagssamling. De ville se, at den nævnte Samlings Rigsdagstidende er en lille Bog, for det var kun en ganske kort Samling; Regeringen forelagde da foruden nogle Smaating Spørgsmaalet om at faa noget gjort for Forsvarssagen, og da indtog Venstre følgende Standpunkt — med den ærede Formands Tilladelse skal jeg læse det op. Vi vedtog i 1876 en Dagsorden, der lyder saaledes: „Idet Folketinget udtaler, at det er villigt til at bevilge et Beløb af ca. 30 Mill. Kr., tilvejebragte ved en Skat paa Indtægt og Formue, til Gen-

nemførelsen af en formaalstjenlig Forsvarsplan, der udelukker Københavns Befæstning ved ny faste Værker og medoptager et militært Støttepunkt i Jylland, gaar Tinget over til den næste Sag paa Dagsordenen“. Det var den Dagsorden, som Venstre den Gang stillede, og denne Dagsorden blev vedtagen med 62 Stemmer mod 24. De 62 Stemmer vare Venstre, og de 24 Stemmer, som vare imod Dagsordenen, vare jo selvfølgelig hele Højre — og saa var der nogle, som sagde: Stemmer ikke. Der var den Gang en Gruppe her i Tinget, som kaldtes den bjørnbakske Gruppe, Jydsk Folkeforenings Folk, og de stemte ikke. Det nuværende ærede Medlem for Hjørring (Jungersen), som vist er det eneste Medlem her i Tinget, der den Gang var til Stede, var iblandt dem, der ikke stemte. Men det var altsaa Venstres gamle Standpunkt, at vi vare villige til ekstraordinært, ud over det, vi allerede gav til Forsvarssagen, at give 30 Mill. Kr. Men Københavns yderligere Befæstning med faste Værker protesterede vi imod; derimod holdt vi paa, at der skulde medoptages et fast Punktovre i Jylland. Det er Venstres gamle Standpunkt, og det forekommer mig, at dette Standpunkt gik ud paa at stille sig velvillig overfor Forsvarssagen — maaske mere velvilligt end mange ærede Medlemmer synes, at vi burde have gjort. Men det have vi nu en Gang gjort, og dette er Venstres gamle Standpunkt, hverken mere eller mindre.

Men hvordan stillede Højre sig, efter at denne Dagsorden var vedtagen? De lode Forsvarssagen ganske rolig sove blide-lig i 6 Aar! Det var den Hast, det havde med denne Sag! Hr. Estrup havde mange andre Ting i Hovedet, som vare meget nødvendigere end at faa noget gjort for Forsvarssagen. Han skulde have Provisomet etableret, og det fik han saa etableret Aaret efter — for første Gang. Men det ser underligt ud, at ærede Medlemmer indenfor Højre have glemt, at Estrup ganske rolig lod Forsvarssagen sove i 6 Aar; han havde altsaa ikke saa megen Hast, med at faa noget gjort for den.

Og hvordan tog han den saa op, da de 6 Aar vare forløbne? Ja, saa mærkede han, at denne Sag var en udmærket Murbrækker mod Venstre, og at det var et udmærket Samlingsmærke for Højre. At der er Tusinder og atter Tusinder blandt Højre, som have ment det ærligt og aabent og loyalt med denne Sag, tvivler jeg ikke et eneste Øjeblik om; men at